

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

*Затверджено
на засіданні кафедри банківського бізнесу,
протокол № 8 від 1 червня 2022 р.*

ТЕРНОПІЛЬ

2022

Методичні вказівки для виконання курсових робіт зі спеціальності.
Укладачі: О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський. Тернопіль. ЗУНУ, 2022. 24 с.

Укладачі: **Дзюблюк Олександр Валерійович,**
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри банківського бізнесу

Чайковський Ярослав Іванович,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківського бізнесу

Рецензенти: **Забчук Галина Михайлівна,**
кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківського бізнесу

Баліцький Руслан Йосипович,
Керуючий Територіальним відокремленим
безбалансовим відділенням № 10019/02 філії
«Тернопільське обласне управління АТ «Ощадбанк»

У методичних вказівках розглядаються мета і завдання, загальні вимоги та основні етапи виконання курсової роботи. Методичні вказівки включають порядок написання, вимоги до оформлення, порядок рецензування та захист курсових робіт. До методичних вказівок додаються теми курсових робіт, список рекомендованої літератури і додатки.

Зміст

ВСТУП	4
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
3.1 Підготовка до виконання курсової роботи	6
3.2. Структура і зміст курсової роботи.....	7
3.3. Порядок написання курсової роботи	8
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	9
5. ПОРЯДОК РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	11
6. ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ	13
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	15
8. ДОДАТКИ	18

ВСТУП

Важливе місце у підготовці висококваліфікованих бакалаврів з фінансів і кредиту належить навчальному курсу «Гроші та кредит». Даний курс є важливим самостійним розділом економічної науки, в якому аналізуються основні тенденції та закономірності грошового обігу і кредиту в умовах ринкової економіки, принципи функціонування і форми організації сучасної грошово-кредитної системи, грошового ринку і ринку капіталів, а також міжнародних валютно-кредитних відносин. Здобуття знань з курсу «Гроші та кредит» є важливою передумовою ефективного вивчення студентами спеціалізованих дисциплін, що у продовження курсу розкривають різноманітні практичні аспекти організації грошового обігу, фінансових та кредитних відносин в умовах формування ринкових засад економічного розвитку суспільства.

Підвищення ролі грошей та кредиту в економіці України, в свою чергу, обумовлюється розвитком ринкових відносин. Усе це визначає місце цього курсу в загальноекономічній підготовці бакалаврів з економіки та підприємництва, закладає основу для вивчення наступних фахових предметів. Даний курс забезпечує науково-теоретичну та методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін за кожною з названих спеціальностей.

Сучасний фахівець з банківської справи може досягти успіху в своїй професійній діяльності тільки в тому разі, коли він має чітке уявлення: що таке гроші; які види та форми грошей бувають, як здійснюється грошовий обіг, які принципи покладені в основу побудови грошових систем; що таке попит на гроші та які чинники на нього впливають; чим визначається рівень позичкового відсотку; сутність та значення дискусії між науковими школами відносно економічної природи та ролі грошей в суспільному виробництві; яким чином грошово-кредитна політика впливає на економічний розвиток держави; яка ефективність такої політики в ринкових умовах, суть валютних відносин і валютних систем, їх вплив на національну економіку; механізм функціонування міжнародних валютних ринків; основи здійснення міжнародної грошово-кредитної політики. Тільки свідоме використання інструментів грошово-кредитної політики може забезпечити стале зростання ефективності господарювання у всіх ланках суспільного виробництва.

Заключним етапом вивчення курсу «Гроші та кредит» є написання і захист курсової роботи, що є однією з форм самостійного наукового дослідження студентів, яке забезпечує закріплення, поглиблення і узагальнення отриманих знань. З її виконання починається професійне становлення студентів, визначення їх здібностей у самостійному вирішенні поставлених задач. Курсова робота повинна бути підготовчим етапом для написання студентом випускної кваліфікаційної роботи.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета курсової роботи – полягає у виробленні навиків самостійного, творчого вивчення студентами проблем теорії і практики функціонування грошей, кредиту, основ здійснення грошово-кредитної та валютної політики держави, механізму функціонування ринку позичкового капіталу, грошового, кредитного та валютного ринків, грошово-кредитних систем на різних етапах суспільного розвитку.

Написання та захист курсової роботи мають на меті:

- дослідження процесів та отримання навичок у вирішенні конкретних задач щодо управління грошовими потоками в державі;
- систематизацію, закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань у сфері грошово-кредитної системи, отримання навичок творчого використання цих знань в науковій та практичній роботі;
- оволодіння методами наукових досліджень, розвиток самостійної роботи.

У процесі виконання курсової роботи студенти вирішують наступні завдання:

- систематизують і аналізують економічну інформацію;
- використовують аналітичні методи й прийоми для вивчення практичних проблем у сфері грошово-кредитної політики;
- дають кількісну і якісну оцінку досліджуваних явищ і процесів, виявляють закономірності та тенденції їх розвитку;
- знаходять шляхи підвищення ефективності функціонування грошової сфери;
- узагальнюють оцінки, роблять висновки і пропозиції щодо удосконалення процесів які мають місце у банківській діяльності.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

До курсових робіт зі спеціальності ставляться такі основні вимоги:

1. Високий теоретичний рівень. У роботі повинно міститися глибоке та змістовне висвітлення основних теоретичних положень, які ґрунтуються на використанні знань, отриманих у ході навчального процесу та при вивченні наукової літератури.

2. Всебічний аналіз діючої практики організації грошово-кредитних відносин у країні на основі використання практичних матеріалів та цифрових даних. Аналіз повинен проводитися на основі вивчення конкретних матеріалів про фінансово-господарську діяльність підприємств різних форм власності та фінансово-кредитних установ, динаміки статистичних даних про розвиток економіки на макрорівні, а також про стан і основні тенденції міжнародних економічних відносин.

3. Самостійне виконання і наявність елементів наукового підходу. Матеріали роботи повинні бути викладені послідовно та містити критичне відношення автора до наведених у літературі дискусійних положень, а також

самостійні висновки і пропозиції на основі проведеного аналізу. Безпосереднє переписування текстів з рекомендованої літератури не допускається.

4. Своєчасне написання та правильне оформлення роботи з усіма необхідними реквізитами.

Курсова робота, що виконана без належного урахування або з порушенням зазначених вимог, до захисту не допускається.

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання і захист курсової роботи здійснюється відповідно до затвердженого кафедрою графіка, що регламентує термін вибору теми роботи, погодження плану, здачі виконаної роботи на кафедру та її захисту.

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи:

- вибір теми;
- підбір та вивчення літератури з обраної теми;
- складання попереднього плану;
- консультація з науковим керівником, узгодження з ним плану курсової роботи;
- написання та оформлення тексту курсової роботи;
- здача завершеної курсової роботи на кафедру для рецензування;
- доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника;
- захист курсової роботи.

3.1 Підготовка до виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи починається з вибору її теми. Це один із найважливіших етапів дослідження, оскільки від правильного вибору теми у значній мірі залежить якість та теоретичний рівень роботи. Вибір студентами теми дослідження має бути достатньо обґрунтованим. При цьому вирішальними чинниками мотивації вибору теми повинні бути не стільки наявність та кількість літературних джерел з певної проблеми, скільки актуальність теми, її пізнавальна значимість, можливість поглиблення і розширення знань студента з відповідальних аспектів теорії і практики функціонування грошово-кредитних відносин у суспільстві.

Кожен студент відповідно до сфери своїх інтересів, виявлених у процесі вивчення курсу «Гроші та кредит», обирає одну з тем, зазначених у переліку. Кількість студентів, що можуть працювати над однією темою, регламентується кафедрою, але як правило над однією темою працює один студент із групи. Таким чином в групі тема курсової роботи не повинна повторюватися. Про обрану тему студент повідомляє кафедру, де вона реєструється і призначається науковий керівник. Студент за бажанням може запропонувати власну тему дослідження, окрім тих, що зазначені у переліку. У цьому випадку запропонована тема підлягає розгляду та затвердженню на засіданні кафедри.

Після вибору теми наступним етапом виконання курсової роботи є підбір літератури з обраної для дослідження проблеми. Мінімальний перелік основних літературних джерел подається у даних вказівках, однак він відображає лише

загальну уяву з того чи іншого напрямку дослідження, не розкриваючи усіх його глибинних аспектів. У зв'язку з цим для якісного виконання роботи студентам необхідно здійснити самостійний підбір ряду додаткових літературних джерел, аналіз яких забезпечив би належний рівень проведення дослідження обраної теми.

Курсова робота повинна бути виконана на основі використання найбільш новітньої літератури, а це обумовлює необхідність ретельного вивчення нових видань підручників, навчальних і практичних посібників, монографій, а також статей у наукових журналах та періодичній пресі (зокрема таких, як «Банківська справа», «Вісник Національного банку України», «Вісник Економіки», «Актуальні питання економіки», «Світ фінансів», «Фінанси України», «Інноваційна економіка» та ряду інших).

Необхідну статистичну інформацію можна знайти в спеціальних виданнях Національний банк України, Державна служба статистики України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Головної державної податкової адміністрації України, а також на офіційних сайтах органів державної законодавчої та виконавчої влади, банківських установ.

Після попереднього ознайомлення з рекомендованими та самостійно підібраними літературними джерелами, а також виходячи з переліку основних питань, запропонованих до розгляду при дослідженні певної теми, студент складає план курсової роботи, який подається на розгляд науковому керівнику.

Питання плану визначають основний напрям курсової роботи, а тому повинні мати творчий характер, бути змістовними та охоплювати основні положення і проблеми теми. При цьому план не слід перевантажувати надмірною кількістю питань, а рекомендується включати 3-4 питання, що носять строго конкретний та взаємопов'язаний характер, доповнюють і розкривають одне одного. План, таким чином, повинен виступати логічною основою курсової роботи, відображаючи основні етапи процесу пізнання різноманітних аспектів проблеми, яка досліджується. Після узгодження та затвердження плану роботи студент приступає до написання курсової роботи. Під час написання роботи план може коригуватися. Коригування обов'язково погоджується з науковим керівником

3.2. Структура і зміст курсової роботи

Курсова робота повинна бути виконана самостійно і мати чітку і логічну структуру, складовими якої є вступ, теоретична частина та висновки (додаток А).

Завершена курсова робота повинна містити чотири основні розділи: вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури.

У вступі на 1-2 сторінках необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми, її значущість, визначити мету і завдання курсової роботи, вказати методи дослідження, що використовувалися під час написання курсової роботи, а також дати коротку характеристику структури роботи (додаток Б).

В основній частині належить викласти основні теоретичні та методичні положення роботи згідно з планом і відповідно до обраної теми. Основна

частина курсової роботи передбачає написання 3-4 питань, у яких викладаються основні теоретичні та проблемні аспекти досліджуваної теми. В даній частині роботи необхідно показати економічну природу теми дослідження. Проаналізувати публікації в науковій і періодичній літературі по даній темі. Особливу увагу слід приділяти останнім публікаціям з теми дослідження. Викладаючи матеріал студент повинен показати вміння аналізувати і узагальнювати теоретичні матеріали. Обов'язковим є посилання на використану літературу, цитати, ідеї, іншу інформацію, яка використана в роботі.

Обов'язковим є оцінка законодавчого та нормативного поля. У ході дослідження необхідно проаналізувати статистичні дані щодо вибраної теми в цілому по Україні, області, джерелом яких є статистичні щорічники, дані офіційних сайтів, звітні дані по конкретному суб'єкту фінансових відносин (якщо такий досліджується).

Обов'язковим для розкриття теми курсової роботи є використання цифрових даних. Цифровий матеріал має бути представлений у вигляді таблиць і рисунків (схем, діаграм, графіків), які повинні бути логічним продовженням викладених теоретичних положень. На кожену таблицю та рисунок потрібно давати посилання на джерело інформації, супроводжувати їх аналізом змісту та висновками. Одна з головних вимог до графічного і табличного матеріалу – їх наочність. Заголовки (назви) таблиць, схем, графіків, діаграм мають відображати основний зміст ілюстрованого матеріалу та вказувати на об'єкт і період, якого стосуються дані. У таблицях вказуються одиниці виміру, а в графіках та діаграмах – масштаб.

Наявність у роботі ілюстрацій, які називаються «рисунками» (схеми, діаграми, графіки), дає змогу викласти матеріал більш доказово, полегшує його сприйняття.

Усі наведені в тексті цитати також потрібно супроводжувати посиланнями на відповідні джерела.

У висновках на 1-3 сторінках формулюються результати проведеного дослідження та основні практичні рекомендації, запропоновані автором. Перелік літературних джерел, використаних при написанні роботи, наводиться у списку літератури.

До змісту роботи висуваються такі вимоги:

- системність, послідовність і конкретність викладення матеріалу;
- логіка і науковий стиль викладеного матеріалу;
- виділення в тексті окремих абзаців, адже занадто громіздке речення і великі фрагменти не сприяють його розумінню;
- завершеність викладення кожної думки;
- виключення повторень.

3.3. Порядок написання курсової роботи

Наступним після затвердження плану етапом виконання курсової роботи є безпосереднє її написання. Воно ґрунтується на глибокому вивченні

літературних джерел, підборі та якісному аналізу цифрового і фактичного матеріалу, що загалом завершується формуванням тексту роботи.

Під час вивчення літератури з обраної теми рекомендується робити конспективні виписки основних положень з наступним їх аналізом і використанням при написанні роботи. Безпосереднє переписування матеріалів літературних джерел у текст курсової роботи не допускається, оскільки це може різко знизити якість дослідження та порушити логіку викладення матеріалу, а тому такого роду роботи не можуть бути допущені до захисту і повертаються студентам на доопрацювання або повну переробку.

Запорукою високої якості виконання курсової роботи є самостійне опрацювання наукової літератури з урахуванням того факту, що різні джерела містять різний підхід до розгляду одного і того ж питання, а його висвітлення здійснюється в різних умовах дослідження та з відмінних одна від одної точок зору. Тому під час вивчення конкретного літературного джерела необхідно усвідомити специфіку підходу автора до даної проблеми, аргументацію його позиції. У зв'язку з цим не слід копіювати логіку дискусій, розгорнутих у літературі, оскільки вони можуть торкатися найрізноманітніших проблем, а розглядати їх лише у плані безпосереднього відношення до теми курсової роботи.

Необхідною умовою високого рівня написання курсової роботи є використання у процесі дослідження цифрового та фактичного матеріалу. Його джерелами можуть служити довідники та збірники державних статистичних органів, річні звіти, баланси, інша статистична і бухгалтерська звітність Національного банку України, комерційних банків, підприємств і організацій різних галузей економіки, законодавчі, урядові та банківські нормативні акти, що регламентують різноманітні аспекти функціонування грошово-кредитної системи України, а також статистичні матеріали зарубіжних кредитно-фінансових установ, що характеризують особливості грошово-кредитних систем інших країн.

Аналіз та обробку цифрових даних рекомендується проводити із застосуванням економіко-математичних методів на основі використання комп'ютерної техніки. Результати такого аналізу повинні стати безпосередньою підставою для формування практичних висновків і рекомендацій щодо вдосконалення певних аспектів грошово-кредитних відносин.

Написання курсової роботи слід розпочинати лише після глибокого вивчення літературних джерел та усестороннього аналізу цифрових і фактичних матеріалів. Процес написання тексту роботи доцільно поділити на два етапи, перший з яких передбачає написання чорнового варіанту, виявлення та усунення неузгодженостей, неточностей, інших вад, а другий – переписування роботи начисто.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загалом важливим елементом процесу якісного виконання курсової роботи є її правильне оформлення. Текст роботи слід писати тільки на одній сторінці стандартного аркуша (А 4) та розміщувати таким чином, щоб залишалися поля:

з лівого боку – 20 мм, правого – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм. Шрифт – 14, Times New Roman, інтервал між рядками – 1,5.

Обсяг курсової роботи має бути в межах 30– 35 сторінок стандартного формату А4 (без урахування списку використаної літератури та додатків), при цьому: вступ – 1–2 стор., висновки 2–3 стор. Теоретична частина (25–30 стор.).

Номери сторінок проставляються у верхньому правому кутку.

Перша сторінка роботи є титульною. На ній зверху вниз послідовно вказуються наступні реквізити: назва міністерства, якому підпорядковується заклад вищої освіти (міністерство освіти і науки); повна назва вищого навчального закладу (Західноукраїнський національний університет); назва кафедри (кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу); повна назва теми курсової роботи; прізвище, ім'я та по батькові студента з указанням шифру його академічної групи; прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь та вчене звання; місто (Тернопіль) та рік виконання роботи. Зразок титульної сторінки курсової роботи наведений у додатку В.

Зміст роботи розміщують на другій сторінці. У ньому послідовно записують найменування питання плану (ліворуч), а праворуч визначають номер сторінки, з якої воно починається.

Титульна сторінка та зміст входять до загальної нумерації, але номер сторінки на них не ставиться. Номери сторінок проставляють, починаючи зі вступу.

Рисунки, таблиці (які розміщені в тексті роботи), список літератури, додатки також включаються до наскрізної нумерації.

Додатки слід позначати послідовно посередині сторінки великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А, Додаток Б та ін. Кожен додаток повинен мати тематичний заголовок.

Кожен із розділів, а також список літератури починаються з нової сторінки, параграфи в межах розділу не починають писати з нового аркуша. Заголовки розділів, вступ, висновок, список використаних джерел пишуться великими літерами, заголовок параграфів – малими.

Текст роботи повинен бути старанно перевіреном автором після друку.

Після списку використаних джерел студент ставить свій підпис і дату виконання.

Робота переплітається або має бути зброшурована у наступній послідовності: титульна сторінка, зміст, вступ, розділи та параграфи (якщо є такі), висновок, список використаних джерел, додатки.

Оформлення таблиць, рисунків, цитат

При наявності у роботі цифрового матеріалу його необхідно подавати у вигляді таблиці. Таблиці нумерують наскрізною нумерацією впродовж усієї роботи. Слово «Таблиця» та її номер пишуться жирним шрифтом над правим верхнім кутом таблиці, а під ним – заголовок, який повинен мати таблиця, друкують також жирним шрифтом з великої літери симетрично до тексту (по центру). Наприкінці заголовку таблиці крапку не ставлять.

Кожна таблиця повинна, як правило, розміщуватися на одній сторінці. У разі перенесення таблиці у лівому верхньому кутку наступної сторінки слід писати: «Продовження таблиці...» (без назви). Якщо всі показники таблиці мають однакові одиниці виміру, їх виносять у заголовок, якщо різні – вказують у боковому. Якщо цифрові дані відсутні, то ставлять пропуск «—».

Таблицю розміщують по тексту після першого посилання на неї. Громіздкі таблиці та схеми допоміжного чи довідкового характеру слід винести у додатки, які нумерують окремо і поміщають після списку літератури.

Заголовки рисунків розміщують під ними. Знизу під графіком, схемою діаграмою тощо з великої літери пишуть слово «Рис.» і його порядковий номер. Знак «№» перед цифрою не ставиться. У роботі використовується наскрізна нумерація рисунків. Кожен рисунок розміщується по тексту після першого посилання на нього або на наступній сторінці, якщо рисунок завеликий.

У роботі не допускається використання сканованих рисунків та таблиць.

Формули, на які є посилання в тексті, нумеруються в межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера питання та порядкового номера формули, розмежованих крапкою. Номер формули слід взяти у дужки і розмістити на правому полі на рівні нижнього ряду формули, до якої він належить. Допускається наскрізна нумерація формул по всій роботі.

Цитати у роботі, які наведені дослівно, беруться в лапки. Після закінчення цитати або цифрової інформації у квадратних дужках зазначається порядковий номер джерела, який міститься у списку використаної літератури; далі через кому сторінка, звідки взята цитата чи цифра. Наприклад, посилання [5, с. 10] означає, що цитату взято з джерела, зазначеного у списку літератури під номером 5 на сторінці 10. При цитуванні текстів з газет, поточної та річної звітності підприємства або організації, невеликих за обсягом нормативних документів посилання на сторінки не обов'язкове.

Список використаних джерел оформляють у такій послідовності

Всі джерела розміщуються в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Усі джерела, включені до списку використаної літератури, нумеруються послідовно. Використані книги слід записувати у такій формі:

Прізвище та ініціали автора (чи авторів), назва книги, місто видання, назва видавництва, рік видання.

Приклади оформлення бібліографічного опису літератури у списку використаних джерел наведено в додатку Д.

Кількість літературних джерел представлених у списку літератури повинна бути не менше 20.

5. ПОРЯДОК РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовлена курсова робота подається на кафедру у зброшурованому вигляді (у твердих обкладинках, швидкозшивачі або папці) на рецензування. У рецензії науковий керівник дає загальну оцінку рівня виконання роботи, вказує на її позитивні і негативні моменти, визначає

відповідність роботи встановленим вимогам та можливість її допуску до захисту або необхідність часткового доопрацювання чи повної переробки студентом.

Основною формою перевірки якості виконання курсової роботи є її захист, що проводиться індивідуально, у терміни, передбачені графіком, перед комісією у складі 2-3 викладачів, призначених кафедрою, та при безпосередній участі наукового керівника.

Захист проводиться у формі короткої (на 5-8 хв.) доповіді студента про виконану роботу та відповідей на запитання членів комісії. У доповіді необхідно сформулювати актуальність теми, викласти основні теоретичні висновки та практичні рекомендації автора.

Курсова робота оцінюється за стобальною шкалою з урахуванням наступних критеріїв (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання курсової роботи

Критерії	Бали
Оцінка структури роботи, наскільки план дозволяє розкрити тему	60 балів
Оцінка теоретичного рівня роботи	
Повнота розкриття основних питань теми	
Якість виконання роботи	
Відповідність вступу та висновків вимогам, які викладено в методичних вказівках кафедри	
Оцінка повноти та правильності складання списку використаних джерел	
Відповідність оформлення роботи вимогам стандартів та правил	40 балів
Оцінка доповіді студента при захисті роботи	
Оцінка відповіді студента на додаткові запитання	
Всього	100

З урахуванням рівня виконання роботи та її захисту комісією дається загальна оцінка: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Оцінку «відмінно» (90-100 балів) отримує студент, у якого акуратно і правильно оформлена курсова робота, вона має цільову спрямованість, містить практичний результат і глибокий аналіз питань вибраної теми, висновки про позитивні моменти і недоліки, пропозиції щодо усунення недоліків.

Оцінку «добре» (75-89 балів) одержує студент за роботу, у якій виконані всі зазначені вимоги, але є деякі недоліки методичного характеру, недостатньо аргументовані висновки й пропозиції. Робота має бути виконана правильно й акуратно.

Оцінку «задовільно» (60-74 бали) отримує студент, у якого робота містить недостатньо елементів наукового дослідження, неглибокий аналіз, висновки і пропозиції погано аргументовані, текст оформлений неакуратно.

У разі отримання студентом незадовільної оцінки призначається повторний захист.

Курсові роботи, виконані на високому рівні, можуть бути заслухані на студентській науковій конференції університету, а також на інших практичних конференціях і конкурсах студентських наукових робіт.

6. ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Походження, необхідність і суть грошей.
2. Функції грошей та особливості їх прояву в сучасних умовах.
3. Функції грошей та дискусії з цього питання.
4. Масштаб цін в умовах золотого стандарту та демонетизації золота.
5. Сталість грошей та механізм її забезпечення.
6. Розвиток форм грошей в обігу.
7. Особливості обігу кредитних грошей.
8. Паперові гроші в сучасній економіці.
9. Місце і роль електронних грошей в грошовому обігу України.
10. Місце і роль золота в економіці.
11. Ринки золота та механізм їх функціонування.
12. Основні напрями теорії грошей і законів грошового обігу.
13. Кількісна теорія грошей.
14. Внесок Дж. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей.
15. Монетаризм у світі та Україні: теоретичні концепції та реалії.
16. Монетаристський та кейнсіанський підходи до ролі та реалізації грошово-кредитної політики.
17. Кон'юктурна версія кількісної теорії грошей М. Туган-Барановського.
18. Сучасний монетаризм.
19. Передавальний механізм впливу пропозиції грошей на реальну економіку.
20. Безготівковий грошовий обіг і основи організації безготівкових розрахунків.
21. Основи організації грошового обігу.
22. Грошова маса і швидкість обігу грошей.
23. Закон грошового обігу.
24. Сучасні засоби платежу та їх характеристика.
25. Основи функціонування грошового ринку.
26. Рівновага на грошовому ринку.
27. Місце і роль банків на грошовому ринку.
28. Вплив мережі Інтернет на розвиток сучасного грошового ринку.
29. Дослідження мотивів нагромадження грошей монетаристами і кейнсіанцями.
30. Особливості формування попиту на гроші в Україні.
31. Пропозиція грошей і тінізація економіки.
32. Механізм балансування попиту і пропозиції на грошовому ринку.
33. Поняття, типи і структура грошових систем.
34. Еволюція грошової системи України.
35. Теорії інфляції та антиінфляційна політика.
36. Суть, причини і соціально - економічні наслідки інфляції.

37. Особливості розвитку інфляції в Україні в умовах світової фінансової кризи.
38. Інфляційні процеси в Україні та особливості антиінфляційної політики.
39. Вплив інфляції на рівень монетизації економіки.
40. Методи стабілізації грошового обігу.
41. Стійкість національної валюти в умовах ринку.
42. Проблеми грошово-кредитного регулювання економіки.
43. Державне регулювання грошової сфери.
44. Необхідність і суть кредиту в умовах ринкової економіки.
45. Позичковий процент і проблеми формування вартості кредиту.
46. Сутність та функції позичкового процента.
47. Роль позичкового процента у формуванні ресурсної бази комерційних банків.
48. Процентна політика комерційних банків.
49. Ринкова процентна ставка та методи її визначення.
50. Вплив процентних ставок на організацію заощаджень населення.
51. Функції кредиту.
52. Дискусійні питання функцій кредиту.
53. Форми і види кредиту.
54. Комерційний кредит та його роль в умовах ринку.
55. Банківський кредит як основна форма кредитних відносин.
56. Провідні теорії кредиту у світлі сучасних поглядів на грошово-кредитне регулювання економіки.
57. Кредит у системі державного регулювання економіки.
58. Роль кредиту у становленні ринкової економіки в Україні.
59. Сутність фінансового посередництва та групи фінансових посередників.
60. Кредитна система.
61. Банківська система України: етапи становлення та розвитку.
62. Місце і роль Центрального банку в економіці ринкового типу.
63. Національний банк України та його функції.
64. Золотовалютні резерви: сутність, призначення та використання.
65. Незалежність центрального банку: аргументи «за» і «проти».
66. Взаємовідносини центральних банків з органами державної влади.
67. Організаційна структура та особливості реалізації грошово-кредитної політики ФРС США.
68. Організаційна структура та особливості грошово-кредитної політики ЄЦБ.
69. Грошово-кредитна політика в Україні.
70. Інструменти грошово-кредитного регулювання економіки, особливості їх використання.
71. Типи і функції комерційних банків.
72. Комерційні банки – провідні фінансові посередники на грошовому ринку України.
73. Іпотечні банки та перспективи їх діяльності в Україні.
74. Інвестиційні банки та необхідність їх створення в Україні.

75. Спеціалізовані кредитно-фінансові інститути, проблеми та перспективи розвитку в Україні.
76. Банківські кризи.
77. Іпотечна криза: механізм виникнення та наслідки для світової економіки.
78. Світова економічна криза і роль банків в її розгортанні.
79. Поняття та структура національної валютної системи.
80. Валютний курс і проблеми його регулювання.
81. Європейська валютна система.
82. Світова валютна система: особливості формування і проблеми розвитку.
83. Валютний ринок – проблеми та шляхи становлення в Україні.
84. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації.
85. Міжнародний валютний фонд та його відносини з Україною.
86. Світовий банк.
87. Взаємодія України з міжнародними валютно-кредитними організаціями.
88. Міжнародний банк реконструкції та розвитку, результати його роботи в Україні та перспективи подальшого співробітництва.
89. Транснаціональні банки і їхня роль в світовій фінансовій системі.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Александрова М. М., Маслова С. О. Гроші, фінанси, кредит : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2014. 265 с.
2. Алексєєв І.В. Гроші та кредит : навч. посібн. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 312 с.
3. Алексєєв І. В. Гроші та кредит : навч. посібник / І. В.Алексєєв., М. К.Колісник, О. Й. Вівчар та ін. Львів: Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2013. 168 с.
4. Банківські операції: : підручник / За ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. 696 с.
5. Банківські операції : підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін. ; За ред. д.е.н., проф. А.М. Мороза. К.: КНЕУ, 2012. 884с.
6. Барановський О. І. Стійкість банківської системи України. *Фінанси України*. 2015. № 9. С. 75–87.
7. Білик М. Д., Надточій С. І. Грошові потоки підприємств у мікро- та макроекономічному аспекті. *Фінанси України*. 2016. № 6. С. 133–147.
8. Вовчак О. Д. Гроші та кредит : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 424 с.
9. Гальчинський А. С. Теорія грошей : навч-метод. посібник. К. : Основи, 2012. 412 с.
10. Глущенко С. В. Інвестиційні послуги банків: зарубіжна практика та українські перспективи. *Фінанси України*. 2015. № 5. С. 96–104.

11. Глущенко С.В. Гроші, кредит, кредитний ринок: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : НаУКМА, 2015. 203 с.
12. Грищенко А. А. Проблеми забезпечення стабільності грошової одиниці України. *Фінанси України*. 2016. № 9. С. 88–97.
13. Гроші банки та кредит: у схемах і коментарях [Текст] : навчальний посібник / За ред. Б. Л. Луціва. 2-ге видання, перероб. Тернопіль : Карт-бланш, 2000. 225 с.
14. Гроші та кредит / Авт. кол.: За ред. М. І. Савлука. К. : Либідь, 2011. 598 с.
15. Гроші та кредит : навч. посібник / За ред. д.е.н., проф. М.І. Крупки. Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 408 с.
16. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2011. 589 с.
17. Гроші та кредит : підручник / Відп. ред. Демківський А. В. Віра-Р. 2016. 528 с. 16
18. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
19. Гроші та кредит : підручник, 4-е вид., пер. / За ред. М. І. Савлука. К. : Київ, 2013. 748 с.
20. Гроші та кредит: підручник / М.І. Крупка, М.С. Мрочко, Б.М. Вишивана та ін. ; [За ред. д.е.н., проф. М.І. Крупки]. Львів ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 420 с.
21. Демківський А. В. Гроші та кредит : підручник. К. : ДАКОР. 2015. 528 с.
22. Диба М. І., Осадчий Є. С. Капіталізація банківської системи як чинник підвищення надійності економіки України. *Фінанси України*. 2015. № 6. С. 77–88.
23. Іванілов О. С., Тітенкова М. В. Іпотечне кредитування у країнах Західної Європи, США та України. *Фінанси України*. 2016. № 4. - С. 28–36.
24. Івасів Б. С. Гроші та кредит : підручник. Тернопіль, К.: КонДор, 2012. 528 с.
25. Карпенко Г. В. Кредитна діяльність вітчизняних банків та можливості їх інтеграції до світової фінансової системи. *Вісник Національного банку України*. 2015. № 2. С. 89–96.
26. Козоріз М. А. Методологічні засади дослідження впливу іноземного капіталу на розвиток банківської системи України. *Фінанси України*. 2015. № 11. - С. 95–102.
27. Колесніченко В. Ф. Гроші та кредит : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. 370 с.
28. Колосова В. П. Європейський інвестиційний банк в Україні. *Регіональна економіка*. 2014. № 2. С. 15–26.
29. Кораблін С. О. Валютно-курсова політика України: стабілізаційні ефекти та можливі перспективи розвитку. *Вісник Національного банку України*. 2015. № 9. С. 112–123.

30. Костіна Н. І. Гроші та грошова політика : навчальний посібник К. : НІОС, 2011. 307 с.
31. Крупка М. І., Євтух Л. Б. Теоретичні аспекти управління механізмом кредитування довгострокових програм розвитку економіки в Україні. *Актуальні питання економіки*. 2016. № 1. С. 43–57.
32. Куштим В. В., Ляшенко В. В. Динаміка розвитку банківського сегмента міжнародного фінансового ринку. *Інноваційна економіка*. 2016. - № 12. - С. 96–105.
33. Луценко А. Деякі аспекти правового регулювання споживчого кредитування в Україні. *Економіка України*. 2015. № 5. С. 37–42.
34. Матвієнко П. Капіталізація як дійовий інструмент підвищення надійності банківської системи України. *Економіка України*. 2014. № 1. С. 42–52.
35. Матвієнко П. Рейтингова оцінка діяльності банків України. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 2. С. 37–46.
36. Полозенко Д. В. Про гроші, інфляцію та фінанси у трансформаційній економіці. *Фінанси України*. 2016. № 2. С. 82–88.
37. Про грошову реформу в Україні : Указ Президента України від 25 серпня 1996 року № 762/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/762/96#Text>.
38. Савелко Т. Теоретичні аспекти ринку банківських послуг України. *Економіка України*. 2016. № 8. С. 27–32.
39. Сапір Ж. Настільки тяжко, наскільки довго? (Спроба прог нозування глибини і тривалості кризи). *Економіка України*. 2015. № 10. С. 73–93.
40. Семко Т. В., Руденко М. В. Гроші та кредит : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 158 с.
41. Ставицький А. В., Хом'як В. Г. Вплив монетарної політики на економічну безпеку України. *Регіональна економіка*. 2016. № 10. С. 51–59.
42. Чайковський Я.І. Платіжні системи : навчальний посібник. Тернопіль : Карт-бланш, 2011. 210 с.
43. Чухно А. А. Природа сучасних грошей, кредиту та грошово-кредитної політики. *Фінанси України*. 2015. № 1. С. 3–16.
44. Шаповал А. В., Міщенко В. І. Оцінка можливих наслідків вступу України до СОТ для банківського сектора. *Фінанси України*. 2015. № 4. С. 45–56.
45. Шелудько Н. М. Кредитна експансія та стійкість банківського сектора в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 10. С. 148–156.
46. Щетинін А. І. Гроші та кредит : підручник К. : Центр учбової літератури, 2013. 432 с.
47. Щетинін А.І. Гроші та кредит : підручник : Вид. 2-ге, перероб. та доп. К. : Центр навчальної літератури, 2014. 432 с.

8. ДОДАТКИ

Додаток А

Структура курсової роботи

Складові курсової роботи	Вимоги до складових роботи	Кількість сторінок
Титульна сторінка	Сторінка не нумерується (приклад оформлення додаток В)	1
План	Завіряється керівником (сторінка не нумерується)	1
Зміст	Сторінка не нумерується	1
Вступ	Початок нумерації з 3 сторінки	1-2
Питання 1	Починається з нової сторінки	7-8
Питання 2	Починається з нової сторінки	8-9
Питання 3	Починається з нової сторінки	8-9
Питання 4	Починається з нової сторінки	7-8
Висновки	Починаються з нової сторінки	3-4
Список використаних джерел	Починається з нової сторінки, не менше 20 джерел оформлених згідно вимог	2-3
Загальний обсяг роботи		30-35 сторінок

Додаток Б

Зразок оформлення вступу курсової роботи

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Гроші відіграють важливу роль у господарській діяльності підприємств, у функціонуванні органів держави, у посиленні зацікавленості людей у розвитку і підвищенні ефективності виробництва, ощадливому використанні ресурсів. Значну роль у цьому процесі відіграє готівка – невід’ємна складова частина грошового обороту. Тому від рівня організації системи готівкового обігу, її досконалості та сучасності, в значній мірі залежить рівень розвитку виробництва, функціонування банківської системи, соціальний рівень населення тощо. Таким чином питання організації готівкового обігу в державі, ролі готівки в діяльності комерційних банків є досить актуальними.

Тема дослідження «Грошовий оборот, його економічна основа та структура» має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Це пояснюється тим, що питання організації готівкового обігу, підвищення його ефективності в сучасних умовах господарювання мало висвітлені як в вітчизняній, так і зарубіжній літературі. Разом з тим практика потребує досконалого вивчення цього питання з метою підвищення ефективності як готівкового обігу зокрема, так і грошового обігу в цілому.

Огляд літератури з теми дослідження. Теоретичною основою роботи стали законодавчі акти, нормативно-правові документи, навчальні посібники, періодична література, а також офіційні матеріали органів державної статистики, що відображають процес грошового обороту в Україні. Як основні, в роботі використані наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених: Мороза А. М., Савлука М. І., Пуховкіної М. Ф., Жукова Е. Ф. та інших.

Теоретичне і практичне значення теми. Тема дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення. Це пояснюється тим, що необхідним є врахування всіх можливих переваг і загроз фінансової глобалізації та

особливостей функціонування вітчизняної банківської системи для розробки стратегії підвищення її конкурентоспроможності та стабільності.

Мета і завдання роботи. Метою курсової роботи є узагальнення теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо організації готівкового обігу у сучасних платіжних системах, обґрунтування значимості грошового обороту в умовах становлення ринкових відносин в економіці України.

У відповідності до мети в роботі поставлені наступні завдання:

- обґрунтувати зміст економічної сутності «грошовий оборот» та визначити його місце в грошовій системі;
- розглянути структуру грошового обороту;
- дослідити механізм зростання маси грошей в обороті, її склад та показники;
- проаналізувати структуру та динаміку готівкового обігу в державі;
- дослідити організацію проведення безготівкових та безготівкових розрахунків в Україні;
- розглянути нормативно-правову базу регулювання грошового обігу в країні.

Об'єкт дослідження – процес функціонування грошового обороту, його місце та значення у грошовій системі країни.

Структура курсової роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох питань, висновку та списку використаних джерел.

Додаток В
Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КУРСОВА РОБОТА
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
НА ТЕМУ:
НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Виконав: студент 2 курсу, групи ФБСз-21

Керівник: кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансових технологій та
банківського бізнесу
Чайковський Я. І.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

ТЕРНОПІЛЬ – 2022

Додаток Д
ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У
СПИСКУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Книга одного автора (підручники, навчальні посібники, монографії)

Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посібник. Тернопіль : Карт-бланш, 2011. 393 с.

Чайковський Я. І. Платіжні системи : навчальний посібник. Тернопіль : Карт-бланш, 2006. 210 с.

Книга двох авторів (підручники, навчальні посібники, монографії)

Версаль Н. І., Дорошенко Т. В. Теорія кредиту : навч. посібник. К. : Вид. Києво-Мог акад., 2014. 483с.

Любунь О. С., Раєвський К. Є. Банківський нагляд : підручник. К. : Центр навчальної літератури, 2015. 416 с.

Книга трьох авторів (підручники, навчальні посібники, монографії)

Вовчак О. Д., Шпаргило Г. Є., Андрійків Т. Я. Платіжні системи : навч. посібник. К. : Знання, 2014. 314 с.

Любунь О. С., Кіреєв О. І., Денисенко М. П. Іпотечний ринок : підручник. К. : Атака, 2015. 288с.

Книга чотирьох авторів(підручники, навчальні посібники, монографії)

Реорганізація і реструктуризація комерційних банків : підручник / В. І. Міщенко, А. В. Шаповалов, В. В. Салтінський, І. М. Вядрова. К. : Т-во «Знання», КОО, 2012. 216 с.

Книга п'яти і більше авторів (підручники, навчальні посібники, монографії)

Банківські операції : підручник / О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський, Н. Д. Галапуп та ін. ; за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2013. 696 с.

Банківські операції: підручник / За ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. 2-ге вид. випр. і доповн. Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф», 2013. –88 с.

Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.

Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: навч. посібник /за ред. Б. Л. Луціва. 2-ге видання, перероб. Тернопіль: Карт-бланш, 2010. 225с.

Статті з журналів:

один автор:

Дзюблюк О. В. Генезис функцій центрального банку в ринкових умовах господарювання. *Вісник Національного банку України*. 2012. №7. С.18-23.

багато авторів:

Вітлінський В. В., Пернарівський О. В. Визначення рейтингу банку всередині вибірки. *Вісник Національного банку України*. 2014. №2. С.61-65.

Електронні ресурси

Дзюблюк О. Інноваційні вектори розвитку банківської системи. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 3. С. 8-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2019_3_3.

Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

Офіційний сайт Простобанк. URL: <https://www.prostobank.ua/>.

Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III. Дата оновлення 01.08.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

Про валюту та валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. Дата оновлення 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : затв. постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368. Дата оновлення 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : затверджено постановою Правління Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351. Дата оновлення 29.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>.

Про затвердження Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів : Положення від 29.07.2022 р. № 164. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14>.

Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV. Дата оновлення 05.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. Дата оновлення 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.

Навчально-методичне видання

Дзюблюк Олександр Валерійович, Чайковський Ярослав Іванович

Методичні вказівки для виконання курсових робіт зі спеціальності

Комп'ютерний макет *В. Шпака*

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк на дублюванні. Зам. № 3-17/06/2022
Умов.-друк. арк. 1,0. Обл.-вид. арк 1,1.
Тираж 50 прим.

Віддруковано ФО-П Шпак В. Б.
Свідоцтво про державну реєстрацію № 073743
СПП № 465644
тел. 8 097 299 38 99, 8 063 300 86 72
E-mail: tooums@ukr.net